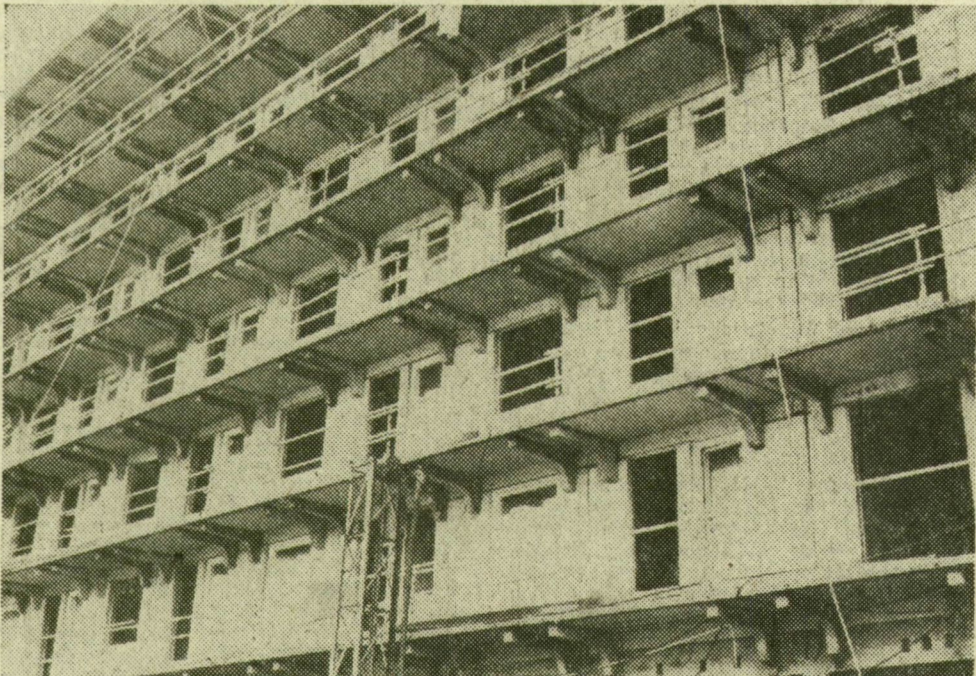

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Újdonság a függőfolyosó Panelház a sarkon

Az épülő függőfolyosós panelház

Néhány éves Hamupipó-ke-álom után éled föl Szegeden, a Szent István tér és a Bocskai utca sarkon. Még emlékszünk a régi MÉH-telepre, s a lakásépítés talán már egy évtizedes szándékára ezen a kitűnő belvárosi és mégis csendes helyen. Hallottunk a 10 évvel ezelőtti tervek lakásáraitól is, amelyek akkor megépíthetlenségre ítélték ezt a házat. Persze, a látásra kitűnő hely sok hátrányt is rejt. Az egykori mocsaras területen különösen drága az alapozás, és ezen a saroktelken tájolni is nehéz a lakásokat. A lakóközből ablakok nem nyílhatnak a Szent István térre, lévén ez a ház északi oldala.

Az 1979-ben kiírt pályázaton öt építész vett részt, és akkor arra a következtetésre jutottak, hogy a közlekedés ezen a házon függőfolyosóval oldható meg legelőnyösebben, ez a tér felé a külső homlokzatra, a Bocskai utcai szárnyon pedig az udvari homlokzatra kerülne. Így egy lépcsőházat is megspóroltak, mert a telek hossza miatt csak két lépcsőház tudta volna kiszolgálni, a lakásokat hagyományosan a lépcsőház köré fűzve.

Az épület megvalósulásának azonban van egy másik feltétele is. A függőfolyosó már régen ismert megoldás, panelházat azonban még nem építettek ezzel. Az a tervezési munka, amit szintén fiatal mérnökök folytattak a függőfolyosó és a panel összeházasítására, jól jött a Szent István téri háznak. Csada László, Kaitly Nándor és Varga György az Alkotó ifjúság pályázaton nyertek elgondolásukkal. Ok is a DÉLÉP tervezőirodáján dolgoznak.

— Találmány ez? — kérdeztőlük, amire nevetve óvnak, hogy a függőfolyosó a panelházon találmánynak nevezem.
— Függőfolyosó is volt.

panel is volt, hát azt nem kellett föltalálni — mondja Csada László, aztán Varga György folytatja:

— Ami ebben újnak számít, az a kapcsolás, a függőfolyosó, amely előregyártott konzolokból készül, és a paneles épület homlokzata között. Ez egy szellemes „főlakasztás”, amely a földempanelhez köti a folyosó-szerkezetet. A másik pedig az a szabályozócsavar, amely homlokzatsíkra támaszkodva vízszintes, illetve kicsit kifelé lejtő síkba állítja a függőfolyosó járdáját.

Persze, a szabadalmi eljárás folyik, meglehetősen késéssel. Pedig ez a konzolszerkezet nemcsak függőfolyosónak jó. Loggiának, loggiasornak, erkélynek, előtetőnek is — azaz többféle építészeti funkciót is betölt. A szerkezet könnyű, mégis merev, könnyen szállítható, tárolható. Megoldották rajta a vízelvezetést, a burkolat kialakítást és a korlátok, vagy a mellvédnek rögzítését is.

A lakókat, és akik a tér szép látványában gyönyörködnek, nagyrészt persze, nem ezek a műszaki vonatkozások érdeklik, bár a szép ívű konzolgerendák erőt és biztonságot sugároznak. Az, hogy a saroképület egyik falán loggiákat, másikon a függőfolyosót hordja, maga is változatosabb teszi a homlokzatot. De elég a tervekre pillantani és azt is látjuk, hogy a hosszan futó külső folyosók egyhangúságát feloldják.

A lakásárak a sarokházban most sem lesznek alacsonyok. Az említett drágító tényezők ma is hatnak, de mégis ma annyiba kerül itt egy négyzetméter, mint amennyit tíz évvel ezelőtt kalkuláltak. Ez pedig nagy szó, hiszen ez azt jelenti, hogy a jelenlegi szerkezet tulajdonképpen jóval olcsóbb a régiénél.

A ház terve Orosz Bálint munkája, és a házigyári panelekből a DÉLÉP építi.

F. D.

Jövedelemérdekeltség a belkereskedelemben

Minisztartanács rendelete egy évvel ezelőtt tette lehetővé a jövedelemérdekeltségi rendszer bevezetését a belkereskedelemben. Egy év alatt 1600 boltban, vendéglátó helyen éltek a lehetőséggel, amelynek lényege: a dolgozók és mindenekelőtt — egyelőre — a bolt-, illetve részlegvezetők nemcsak a forgalomban, hanem a költséggrafordításban, a készletforgásban — egyszerűen, az eredményben — közvetlenül érdekelték. Az eddigi tapasztalatokról, s a jövőbeni elképzelésekről tájékoztatta az MTI munkatársát három országos kereskedelmi vállalat vezetője.

Lehoczky Lajos, a Centrum Áruházak vezérigazgató-helyettese:

— Nálunk külön bizottság dolgozta ki a jövedelemérdekeltségnek a vállalatnál alkalmazható módszerét. Az első kísérlet színhelye a salgótarjáni áruház volt, ahol tavaly áprilistól a nagy létszámú osztályokon a vezetők és helyetteseik, a kisebb részlegekben viszont az egész kollektíva már ebben a rendszerben dolgozik. A tapasztalatok kedvezőek; a tervezett 236 millió forintos évi forgalommal szemben 252 millió forint értékű árut értékesítettek a múlt évben. A nagyobb önállóság és a jobb kereskedelmi munka belső eredménye: a jövedelemérdekeltségi rendszerben dolgozók az alapterület felett átlagosan 40 százalékos többletjövővel tettek szert. Úgy látjuk, a vevők is elégedettebbek voltak, mint korábban. A kezdeti sikeres tapasztalatok alapján még 1983 közepén jövedelemérdekeltségi rendszerre tért át a miskolci autóbolt, valamint Budapestén a Luxus, a Csillag és a Verseny áruház összesen 6 osztálya, és a Lottó áruház büfeje. 1984 elején a Centrum Áruházak központja tanfolyamot szervezett, amelyen az áruházak vezetői ismerkedhettek a jövedelemérdekeltségi rendszerrel. A résztvevők mindegyike úgy döntött, hogy él a lehetőséggel; 15 áruház teljes mértékben, 19 áruház pedig egyes osztályai idén április 1-től

tésére; nem egy-egy boltban adtuk teljes önállóságot, hanem szinte valamennyi üzletünket részlegesen felruháztuk joggokkal. Erre alapos okunk volt: vállalatunk külföldről szerzi be a forgalmazott cikkek nagy többségét, s a múlt év elején, beszerzési nehézségek miatt, nem láttuk biztosítva boltjaink ellátását, forgalmát, s a dolgozók jövedelmét sem. A lehetőségekkel élve mind a 129 fővárosi és vidéki üzletünknek felkínáltuk: dolgozzanak jövedelemérdekeltségi rendszerben, nagyobb önállósággal, s a korábbiaknál nagyobb mértékben legyenek a maguk urai. A boltok közül 110 vállalkozott az új forma bevezetésére. Noha ez szokatlanul nagy arány, s emiatt a vállalat központjában sem volt teljes az egyetértés, ma úgy látjuk: a módszer bevált. A boltok ugyan csak részleges önállóságot kaptak, ezzel viszont rugalmasan, jól éltek. Gyorsabb lett a „készletforgás”, s az áruváltásért a korábbinál több forrásból bővült.

A boltok 12 százalékkal túlteljesítették a tervezett forgalmat. Az idén ismét önállóan dönthetnek arról az üzletek vezetői, illetve a bolti kollektívák, hogy a hagyományos, vagy a jövedelemérdekeltségi rendszerben kívánják-e dolgozni. Az előzetes információk szerint — hiszen a jelentkezési határidő márciusban jár le — ismét mintegy 110 üzlet működik majd az új rendszerben. Am a boltok a tavalyinál nagyobb önállóságot kapnak: ezentúl a munkabérekkel is gazdálkodhatnak, s az üzemelési költségek nagyobb hányadát is önállóan oszthatják be. Az új rendszertől az is várjuk, hogy növekszik a használtcikk-forgalom, amiben korábban nem voltak kellően érdekelték a boltok dolgozói. A tapasztalatok szerint ugyanis igen sok feleslegessé vált fotó-optikai cikk halmozódott fel a háztartásokban, amelyeket szívesen eladnának tulajdonosaik s amelyekre akadna is vevő.

Gregorits Ferenc, az Ofo-tért vezérigazgató-helyettese:
— Az általános gyakorlattól eltérő módszert választottunk a jövedelemérdekeltségi rendszer bevezetésére. A vállalat 150 üzlete közül az elmúlt év közepétől két fővárosi bolt, a Felszabadulás téri, és a Szakasits Árpád úti lakótelepi ABC működik jövedelemérdekeltségi rendszerben. Önállóságot kaptak egyebek közt az árubeszerzésben, és abban, hogy a kereslet—kínálat alakulásának megfelelően alakítsák a szabadárú termékek akár napi árait. Az eredmény: gyorsabb lett a készletek forgása és javult a választék. A vállalat átlagánál 3—4 százalékkal jobban növekedett a forgalom is. A jövedelemérdekeltség vezetői és helyettesei keresete mintegy 20 százalékkal magasabb lett, mint a hagyományos rendszerben dolgozóknak. A megvalósult a vállalati átlagot a beosztott dolgozók jövedelme is. A kedvező tapasztalatok alapján 1984. január 1-től bővítettük az új rendszerben működő üzletek körét, s ez évtől így bonyolítjuk az élelmiszer-forgalom mintegy egyhatodát. Ez körülbelül 10 — nagyobb létszámú és forgalmú — üzlet jelent Budapestén és vidéken. A tervek szerint a továbbiakban fokozatosan újabb boltok állnak át, s 1986-ban már ez a forma lesz az uralkodó hálózatunkban. Az áttérést segíti, hogy vállalatunk boltjai eddig is a szakmában szokásosnál nagyobb önállósággal rendelkeztek.

Gregorits Ferenc, az Ofo-tért vezérigazgató-helyettese:

— Az általános gyakorlattól eltérő módszert választottunk a jövedelemérdekeltségi rendszer bevezetésére.

Fiatal közgazdászok országos konferenciája

Versenyképességünk realista szemmel címmel a Salgótarjáni Pénzügyi és Számviteli Főiskolában hétfőn megkezdődött a fiatal közgazdászok országos konferenciája. A zsúfolásig megtelt nagy auditoriumban Garamvölgyi Károly, a Magyar Közgazdasági Társaság főtitkára nyitotta meg a kétnapos eszmecsere, majd a vendéglátó megye pártbizottságának első titkára, Géczy János köszöntötte a résztvevőket. Ezután Káplár József külkereskedelmi miniszter-helyettes tartott előadást. Témája: nemzetközi versenyképességünk a KGST-ben. Már bevezetőjében elszlalt a esztelen illúziókat, rámutatva, hogy a magyar áruknak a szocialista orszá-

gokban is meg kell küzdenie a kedvező fogadtatásért, részint az adott ország saját termékeinek, részint más KGST-beli, vagy tőkés országokból származó hasonló áruk konkurrenciájával. Az ugyan tény, hogy a KGST-országok áruforgalmának túlnyomó részét államközi megegyezések szabályozzák, koordinálják és garantálják, csak hogy a gyakorlati lebonyolításban már termékesportok, illetve vállalatok állnak egymással szemben, és magától értetődően mindkét fél a számára legkedvezőbb feltételek elérésére törekszik. A továbbiakban előadások hangzottak el Magyarország nemzetközi, ezen belül nyugat-európai versenypozíciójának javításáról.

Diákotthoni számvetés

Hármenc esztendeje, hogy Magyarországon létrejöttek az általános iskolai diákotthonok, s negyedszázada, hogy a középiskolai diákotthonokat kollégiumokká avatták. Ebből az alkalomból rendeztek tegnap, hétfőn este megemlékezést a Csongrád megyei tanács diákotthonában. Jelen volt Vántus Istvánné, a megyei pártbizottság munkatársa, dr. Szilágyi János, a KISZ megyei bizottságának titkára, Fabula Andrásné, a Pedagógus Szakszervezet városi bizottságának titkára, további több iskola és kollegium képviselője.

Az ünnepi alkalom egyúttal lehetőséget teremtett arra is, hogy — ünnepi műsor, azaz a negyedik „Tömörkényis” zenegimnaszták zenés és a Béke utcai alsótagozatosok „szavalós” bemutatkozása, valamint 43 itt lakó diák megjutalmazása mellett — egyféle számvetést is készítsen eddigi munkájáról az 1977 szeptemberében megnyílt intézmény. Már Dömsödi Jánosnak, a diákotthonok titkárnak ünnepi köszöntője élt eme alkalommal, hiszen röviden áttekintette a diákotthon történetét, a diákotthonok történetét, a diákotthonok történetét, a diákotthonok történetét, az a különleges helyzetet is, amikor nyolctól tizenhét éves korig élnek együtt a fiatalok — azzal a végső céllal, hogy innen kerülve elsősorban az értelmiség utánpótlását jelentse.

Hogy ez utóbbi cél mennyire valós, vagy mennyire nem, talán eldönthető néhány adatból: a diákotthonban lakó általános iskolások fele gimnáziumban, 32 százalékuk szakközépiskolában tanult eddig tovább, az Április 4. útján élő érettségizőkből pedig 75 százalék folytatta tanulmányait egyetem, vagy főiskolán. E tényre is hivatkozott ünnepi beszédében Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese. Hangsúlyozta; az intézmény eddigi működése során elsősorban a képességek fejlesztésében, kibontakoztatásában, a tehetségek gondozásában töltött be jelentős szerepet.

Annak idején 272 tanulóval indultak — s ma is ennyien tanulnak a Csongrád megyei tanács diákotthonában. Kilenc iskola mintegy 50 osztályába járnak az itt lakó gyerekek, s évente 60—80 diákot üdvözölhetnek jövevényként falaik között. A jövő feladatai tulajdonképpen változatlanok: még jobban, még hatékonyabban fejleszteni az intézmény a társadalom, a szülők — és nem utolsósorban az ifjú lakók által igényelt elvárásoknak. Hogy valósággá válhassék, amit a megyei tanács elnökhelyettese befejezendiként így fogalmazott meg: „az itteni eredmények megengedik, hogy megpályázzák a kollégiumi címet és szintet három esztendő múlva, fennállásuk tizéves évfordulóján.”

Új építési anyagok

A Kemikál Építőanyagipari Vállalat az idén új termékekkel bővíti a magánlakások építésének befejező munkáihoz, a lakáskorszerűsítéshez és az épületek védelméhez szükséges anyagok

választékát. Jelenleg hét új terméket vizsgáztatnak alkalmazástechnikai kísérletekkel. A minősítési eljárások befejeztével általában az év első felében kerülnek forgalomba ezek az újdonságok.